

25.8.2025

Someron kaupunki
kirjaamo@somero.fi

Viite: Lausuntopyyntö 6.6.2025

Lausunto, kaavaluonnos, rantaosayleiskaavan muutos, Salakkajärvi, Somero

Someron kaupunki on pyytänyt Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) lausuntoa. Lausuntopyyntö koskee 6.5.2025 päivättyä kaavaselostusta ja kaavakarttaa.

ELY-keskuksen lausunto

Rakentaminen ja ilmastokestävyys

Yleisissä määräyksissä on edellytetty, että rakennuksen ja rantaviivan väliin on jätettävä riittävä suojapuusto, ja että rakennusten ja rakenteiden tulee sopeutua malliltaan, materiaaleiltaan, mittasuhteiltaan ja värityksen puolesta luonnonmaisemaan sekä rakennettuun kulttuuriympäristöön. Kuten Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo on kaavaluonnoksesta antamassaan lausunnossa 5.8.2025 todennut, maiseman kannalta olisi eduksi tarkentaa uudisrakentamista koskevia kaavamääräyksiä siten, että ohjaus olisi konkreettisempaa esimerkiksi julkisivuvärityksen ja -materiaalin määrittelyn avulla.

Yleisissä määräyksissä on todettu lisäksi, että kaava-alue sijoittuu arvokkaan geologisen muodostuman alueelle (Kaskistonnummi-Harjumäen harjualuekokonaisuus), ja että alueen erityispiirteitä haitallisesti muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä. Kaavaselostuksessa ei käy ilmi, millaisia vaikutuksia rakentamisella on kyseisellä harjajensuojeluohjelman alueella. Kyseiset vaikutukset tulee kuvata ja arvioida kaavaselostuksessa, ja antaa kaavan yleisissä määräyksissä tarkempia määräyksiä liittyen esim. rakentamisen massoitteeluun sekä maaston muodon ja maaperän säilyttämiseen.

Kaavaselostuksessa on tuotu esille kaavan ilmastovaikutuksia. Yleisiä määräyksiä tulisi vielä täydentää, esim. määräyksellä *"Rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen ilmastokestävyyteen ja rakentamisen vähähiilisyyteen."* sekä määräyksillä uusiutuvan energian suosimisesta. Lisäksi tulee edellyttää, että rakennuspaikalla kasvavaa puustoa ja kasvillisuutta säilytetään mahdollisimman paljon.

Luonnonsuojelu

Kaavamuutosta varten on laadittu luontoselvitys syksyllä 2024. Luontoselvityksessä on tunnistettu, että alueen länsiosassa on Harjumetsät Natura-luontotyyppiä, ja että kaksi kaavan rakennuspaikkaa sijaitsee tällä alueella. Läntisellä alueella todetaan

lisäksi olevan luonnonsuojelulain 64 §:n mukainen suojeltu luontotyyppi, harjumetsän valorinne. Kaavan uudelta rakennuspaikalta ei ole tunnistettu Natura-luontotyyppiä. Alue on rakentamisen yhteydessä muokattu, eikä sillä todeta olevan luontoarvoja. Kaavaselostuksen mukaan alueelta laaditaan tarkempi luontoselvitys kesällä 2025, joka huomioidaan kaavaehdotusvaiheessa.

Kaavan yleisissä määräyksissä todetaan, että ”Kaava-alue sijaitsee Natura 2000-verkoston kuuluvalla alueella (FI0200010 Hyyppärän harjualue SAC). Natura-alueen arvot on huomioitava kaava-alueen kaikessa uudisrakentamisessa (talonrakentaminen sekä maa- ja vesirakentaminen). Toimenpiteestä vastaavalla on luonnonsuojelulain (9/2023) 37 §:n nojalla velvollisuus ilmoittaa ELY-keskukselle, jos toimenpiteestä saattaa aiheutua Natura 2000-verkoston kuuluvan alueen suojeluperusteena olevien luonnonarvojen merkittävä heikentäminen.” Yleisissä määräyksissä todetaan lisäksi, että ”Kaava-alue sijoittuu arvokkaan geologisen muodostuman alueelle (Kaskistonnummi-Harjumäen harjualuekokonaisuus). Alueen erityispiirteitä haitallisesti muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä.”

ELY-keskus katsoo, että kaavamuutos toteutuessaan ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura-alueen suojeluperusteita. Muutos luontotyyppissä on jo tapahtunut uuden rakennuspaikan aiemman puuston poiston ja maanmuokkauksen yhteydessä. ELY-keskus katsoo, että kaavan yleismääräys Naturan osalta on riittävä. Harjumetsän ja sen valorinteen ominaispiirteet tulee turvata rakentamisen yhteydessä.

Hulevedet

Kaava-alueelle ei tule muodostumaan niin paljoa imeytymätöntä pintaa, että sillä olisi vaikutusta hulevesien määrälliseen hallintaan. Hulevesien hallinnassa tulee kuitenkin kiinnittää huomiota erityisesti niiden laadulliseen hallintaan pohjavesialueen vuoksi.

Kiinteistön salaojista ja rakennusten katoilta tulevia vesiä voidaan normaalisti saattaa imeyttäviin hulevesien hallinnan rakenteisiin, mutta alueilta, joilla on riski öljyvuorioille, hulevesiä ei kuitenkaan voi imeyttää pohjavesialueelle. Hulevesijärjestelmässä tulisi olla öljynerotuskaivot ja mahdollisuus joko kerätä pilaantuneet vedet talteen tai saattaa ne pohjavesialueen ulkopuolelle valuaan ojaan.

Pohjavedensuojelu

Rakennuspaikat sijaitsevat Kaskiston vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella, jonka pohjavedestä ekosysteemit ovat suoraan riippuvaisia (1-E-luokka). Kohde sijaitsee keskellä pohjavesimuodostumaa.

Maaperäkartan tietojen mukaan rakennuspaikkojen maaperä on hiekkaa Salakkajärven rannalla. Pohjavedensuojelun kannalta rakennuspaikkojen osoittamiseen ei ole estettä.

Pohjavesialueella jätevesien maahan imeyttäminen on kiellettyä. Kaikki kiinteistöltä muodostuvat jätevedet tulee johtaa umpisäiliöön, jossa on täyttymishälytin, tai käsiteltäväksi pohjavesialueen ulkopuolelle, kuten myös Someron

ympäristönsuojelumääräyksissä on todettu. Määräys on hyvä huomioida myös kaavassa.

Vesilain valvonta (pintavedet)

Kaava-alueen osalta on tarkasteltu vesilain (587/2011) 2 luvun 11 §:n mukaiset luontotyypit ja niitä ei luontoselvityksen perusteella ole hankealueella.

Luontoselvityksessä on myös tehty maastokäynti, joten selvityksen voidaan katsoa olevan vesilain luontotyyppien osalta kattava eikä hankkeessa näin ollen ole tarpeen vesilain 2 luvun 11 §:n mukaiselle poikkeukselle.

Salakkajärvi on merkitty metsätaloudelle herkäksi vesistöksi Suomen ympäristökeskuksen Metsätaloudelle herkat vesistöt -aineistossa (<https://ckan.ymparisto.fi/dataset/metsataloudelle-herkat-vesistot>). Kyseinen aineisto sisältää vesistökohteet, jotka on tunnistettu vesienhoidossa tai muussa suunnittelussa metsätalouden vesistövaikutuksille herkiksi. Tämä tulee ottaa huomioon alueen rakentamisessa. Mikäli alueella on tarve ojittaa, tulee tehdä ojitusilmoitus valtion valvontaviranomaiselle vesilain 5 luvun 6 §:n mukaisesti.

Lausunto on laadittu Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat - vastuualueella alueidenkäytön yksikössä yhteistyössä luonnonsuojeluyksikön, vesiyksikön ja ympäristönsuojeluyksikön kanssa. Muilta osin ELY-keskuksella ei ole lausuttavaa kaavaluonnoksesta.

Ratkaisija:

Yksikön päällikkö

Riikka Elo

Esittelijä:

Ylitarkastaja

Reetta Katila

Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Tiedoksi

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo

Varsinais-Suomen liitto

Tämä asiakirja VARELY/851/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/851/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Elo Riikka 25.08.2025 14:17

Esittelijä Katila Reetta 25.08.2025 08:40

§ 47

Lausunto Someron rantaosayleiskaavan muutosluonnoksesta osalla kiinteistöjä 761-444-4-55 ja 761-444-2-100

VSLDno-2025-332

Valmistelija / lisätiedot:

Arttu Koskinen, erikoissuunnittelija, arttu.koskinen@varsinais-suomi.fi

Someron kaupunki on pyytänyt 6.6.2025 Varsinais-Suomen liitolta lausuntoa Someron rantaosayleiskaavan muutosluonnoksesta osalla kiinteistöjä 761-444-4-55 ja 761-444-2-100 7.8.2025 mennessä. Lausuntopyynnön käsittelyyn saatiin pyynnöstä lisääikaa 27.8.2025 asti.

Rantaosayleiskaavan muutoksen tavoitteena on siirtää Hyypärän harjualueen Natura 2000 -ohjelman alueella Salakkajärven pohjoisrannalla sijaitsevan kolmen rakennuspaikan loma-asuntoalueen läntisin rakennuspaikka itäisimmäksi rakennuspaikaksi. Siirron perusteena on kaavaselostuksen mukaan uuden rakennuspaikan parempi rakennettavuus, rakennuspaikan alueen vähäiset luontoarvot sekä rakennuspaikan parempi sijainti alueen liikennöinnin järjestämiseksi.

Paikka, jolle rakennuspaikka on muutosluonnoksessa tarkoituksena siirtää, on ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikön mukaan luontotyyppiltään boreaalista luonnonmetsää. Boreaalinen luonnonmetsä on EU:n luontodirektiivin ensisijaisesti suojelama luontotyyppi, jonka heikentäminen on luonnonsuojelulain nojalla kielletty. Voimassa olevassa Someron rantaosayleiskaavassa muutosluonnoksessa esitetty uusi rakennuspaikka on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on ympäristöarvoja ja/tai ulkoilun ohjaustarvetta. Kaavamääräyksen mukaan alueelle ei saa rakentaa. Kaavamuutosluonnoksessa esitetyllä uudella rakennuspaikalla on kuitenkin jo tehty puuston poistoa ja maanmuokkausta, sekä rakennettu sauna ja talousrakennus. Kaavaluonnoksen liitteenä olevan luontoselvityksen mukaan rakennuspaikalla on saattanut sijaita boreaalista luonnonmetsää, mutta nykyisellään alue on ihmistoiminnan muokkaamaa, eikä luontoarvoja ole nähtävissä.

Kaavamuutosalue sijaitsee kokonaisuudessaan maakuntakaavan Natura-alueella. Alue sijaitsee kokonaisuudessaan myös maakuntakaavan maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, geologisesti arvokkaalla alueella, pohjavesialueella, sekä matkailun, retkeilyn ja virkistystyksen kehittämisen kohdealueella.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Saaristo-Levin, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää antaa Someron rantaosayleiskaavan muutosluonnoksesta osalla kiinteistöjä 761-444-4-55 ja 761-444-2-100 7.8.2025 seuraavan lausunnon:

Kaavamuutosalue sijaitsee kokonaisuudessaan Natura 2000 -verkostona alueella. Varsinais-Suomen voimassa olevan maakuntakaavan Natura-alueita koskevan suojelumääräyksen mukaan suunnitelmien ja toimenpiteiden alueella tulee olla luonnonarvoja turvaavia ja edistäviä.

Menettelytapa, jossa Natura-alueen luontoarvot on ensin hävitetty, jonka jälkeen rakennuspaikan siirtoa perustellaan vähäisillä luonnonarvoilla, ei ole maakuntakaavan määräysten mukainen. Rantaosayleiskaavan muutosluonnosta ei voida näin ollen pitää maakuntakaavan mukaisena, eikä asiassa tule edetä kaavamuutosluonnoksessa esitetyllä tavalla.

Päätös

Ehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi

Lausunnon saaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus.

Muutoksenhakukielto

§47

Muutoksenhakukielto

Tästä päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

SÄHKÖINEN ALLEKIRJOITUS KEVYT TUNNISTAUTUMINEN

Asiakirja Somero, ranta-osayleiskaavan muutos osalla kiinteistöjä 761-444-4-55 ja 761-444-2-100, oas sekä kaavaluonnos on allekirjoitettu Turun kaupungin X-Sign palvelussa.

ELECTRONIC SIGNATURE LIGHT AUTHENTICATION

The document Somero, ranta-osayleiskaavan muutos osalla kiinteistöjä 761-444-4-55 ja 761-444-2-100, oas sekä kaavaluonnos has been signed using the City of Turku's X-Sign service.

Allekirjoitukset

Allekirjoittaja	Paula Saarento
Allekirjoitusaika	05.08.2025 10:19

Allekirjoittaja	Pekka Käär
Allekirjoitusaika	05.08.2025 10:36

Allekirjoitetut asiakirjat

Asiakirja	Somero, ranta-osayleiskaavan muutos osalla kiinteistöjä, oas sekä kaavaluonnos.pdf
-----------	--

Turun kaupunginmuseo

5.8.2025

Dnro 4940-2025
(11 05 02)Someron kaupunki
PL 41
31401 Somero

kirjaamo@taivassalo.fi

Somero, ranta-osayleiskaavan muutos osalla kiinteistöjä 761-444-4-55 ja 761-444-2-100, oas sekä kaavaluonnos

Valmistelijat: Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo/tutkijat Sanna Sausaluoma ja Sara Tamsaari

Someron kaupunki on pyytänyt Varsinais-Suomen alueellisen vastuumuseon lausuntoa rantaosayleiskaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta osalla kiinteistöjä 761-444-4-55 ja 761-444-2-100 sekä 6.5.2025 päivätyistä kaavaluonnoksesta. Kaava-alue sijaitsee Someron Kaskiston kylässä Salakkajärven pohjoisrannalla, noin 16 km Someron keskustasta kaakkoon. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 1,4 ha ja se kuuluu kokonaisuudessaan Natura 2000 -verkoston alueeseen. Kaavatyön tavoitteena on vähäisesti siirtää voimassa olevan rantaosayleiskaavan mukaisen loma-asuntoalueen läntisintä rakennuspaikkaa Salakkajärven pohjoisrannalla hieman itään maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle.

Rantamaisema on huomioitu kaavaluonnoksessa ohjaamalla säilyttämään rakennuksen ja rantaviivan välissä riittävästi suojapuustoa. Lisäksi määrätään, että rakennusten ja rakenteiden tulee sopeutua malliltaan, materiaaleiltaan, mittasuhteiltaan ja väriyksen puolesta luonnonmaisemaan sekä rakennettuun kulttuuriympäristöön.

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo toteaa lausuntonaan seuraavan.

Maiseman kannalta eduksi olisi uudisrakentamista koskevien kaavamääräysten tarkentaminen siten, että ohjaus olisi konkreettisempaa esimerkiksi julkisivuväriyksen ja -materiaalin määrittelyn avulla.

Varsinais-Suomen alueellisella vastuumuseolla ei ole asiaan huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Turun kaupunginmuseo

5.8.2025

Dnro 4940-2025
(11 05 02)

Turun kaupunginmuseo
Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
kehittämispäällikkö, museonjohtajan varahenkilö

Pekka Käär

Turun kaupunginmuseo
Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
yli-intendentti

Paula Saarento

Tiedoksi: Museovirasto, kirjaamo@museovirasto.fi,
Varsinais-Suomen ELY-keskus,
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi